

**УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – БИТОЛА
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ – БИТОЛА**

ВИОЛЕТА ЈАНУШЕВА

**КВАЛИТАТИВНИТЕ ИСТРАЖУВАЊА ВО
НАУКАТА ЗА ЈАЗИКОТ**

Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола
Педагошки факултет – Битола

За издавачот
проф. д-р Добри Петровски

Рецензенти
проф. д-р Билјана Камчевска, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ –
Скопје
проф. д-р Људмил Спасов, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ –
Скопје

Уредник
проф. д-р Виолета Јанушева

Лектор
проф. д-р Виолета Јанушева

Тираж: 100

Печати: „Полиграфика“ – Битола

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски",
Скопје

81(075.8)

ЈАНУШЕВА, Виолета

Квалитативните истражувања во науката за јазикот / Виолета
Јанушева.

- Битола : Педагошки факултет, 2022. - 166 стр. : табели ; 25 см

Фусноти кон текстот. - Библиографија: стр. 156-166

ISBN 978-9989-100-68-0

а) Лингвистика -- Високошколски учебници

COBISS.MK-ID 57547269

Содржина	
Прв дел – Теоретски основи	
1. Видови истражувања.....	8
1.1. Видови истражувања	8
1.2. Квантитативни истражувања.....	10
1.3. Квалитативни истражувања.....	11
1.4. Комбинирани (квантитативно-квалитативни истражувања).....	14
2. Видови квалитативни истражувања.....	16
2.1. Етнографија.....	16
2.2. Студија на случај.....	19
2.3. Акциски истражувања.....	22
3. Квалитативни истражувања во науката за јазикот.....	24
3.1. Квалитативни истражувања во науката за јазикот.....	24
3.2. Комбинирани истражувања во науката за јазикот.....	25
3.3. Критики на квалитативните истражувања на јазикот.....	26
3.4. Корпусна лингвистика.....	28
4. Примерок во квалитативните истражувања во науката за јазикот.....	32
4.1. Примерок.....	32
4.2. Што може да претставува примерок во квалитативните истражувања?.....	35
5. Начини (методи, техники) за собирање податоци во квалитативните истражувања.....	40
5.1. Собирање податоци.....	40
5.2. Набљудување.....	40
5.2.1. Фази во набљудувањето.....	41
5.3. Интервју.....	43
5.3.1. Видови интервјуа.....	45
5.3.2. Фази во реализирација на интервјуто.....	45
5.4. Анкетен прашалник.....	47
5.5. Други начини за собирање податоци.....	49
6. Методи за анализа на податоците – Втемелена теорија (Grounded theory).....	51
6.1. Основи на Втемелената теорија.....	51
6.2. Карактеристики на Втемелената теорија.....	52
7. Методи за анализа на податоците – Анализа на дискурсот (АД) и Критичка анализа на дискурсот (КАД).....	59
7.1. Анализа на дискурсот.....	59
7.2. Критичка анализа на дискурсот.....	64
8. Други методи (техники, начини, стратегии, процедури) за анализа.....	67
8.1. Генерички (општ) квалитативен пристап кон анализата.....	67
8.2. Кодирање.....	68
8.2.1. Пишување белешки и сортирање.....	70
8.3. Квалитативна анализа на содржината.....	71
8.4. Тематска анализа.....	76
8.5. Конверзациска анализа.....	78
II Пишување на квалитативното истражување.....	
1. Компоненти/аспекти во квалитативните истражувања во науката за јазикот.....	80
1.1. Компоненти/аспекти во квалитативните истражувања во науката за јазикот.....	80

1.2. Предлог-модел.....	82
1.3. Граматичкото време при пишување на квалитативното истражување.....	82
2. Апстракт.....	90
2.1. Што е апстракт?.....	90
2.2. Апстракт vs вовед.....	90
2.3. Цел и видови апстракти.....	90
2.3.1. Описен апстракт.....	90
2.3.2. Структуриран апстракт.....	90
2.3.3. Информативен апстракт.....	91
2.4. Местото на апстрактот во дисертацијата или трудот.....	91
2.5. Структура на апстрактот.....	91
2.6. Граматичкото време во апстрактот.....	91
2.7. Податоци што не треба да се наведуваат во апстрактот.....	92
2.8. Должина на апстрактот.....	92
2.9. Јазикот во апстрактот.....	92
2.10. Насоки за пишување апстракт.....	93
2.11. Клучни зборови.....	93
3. Вовед.....	96
3.1. Структура на воведот.....	96
3.2. Јазикот во воведот.....	98
3А. Избор и формулација на истражувачкото прашање.....	106
3А.1. Истражувачкото прашање.....	106
3А.2. Важноста на првичните и на истражувачкото прашање во истражувањето.....	108
3А.3. Бројот на истражувачките прашања.....	110
3А.4. Местото на истражувачките прашања во истражувањето.....	113
3Б. Цел на истражувањето.....	115
3Б.1. Важноста на целта на истражувањето.....	115
3В. Поставување на истражувањето во поширок истражувачки контекст.....	119
3В.1. Истражувањето и поширокиот истражувачки контекст.....	119
4. Методологија.....	129
4.1. Што опфаќа делот методологија?.....	129
5. Анализа, резултати и дискусија.....	137
5.1. Анализа.....	137
5.2. Резултати и дискусија.....	140
6. Заклучок.....	148
6.1. Пишување на заклучокот.....	148
6.2. Користена литература.....	148
7. Кохеренција.....	151
7.1. Поим.....	151
7.2. Видови кохеренција.....	152
7.2.1. Кохеренција меѓу зборовите.....	152
7.2.2. Кохеренција меѓу речениците.....	152
Користена литература.....	156

ПРЕДГОВОР

Секое научно истражување претставува логичко и систематско барање нови и корисни информации за одредена појава, одредно прашање или одреден проблем и е, всушност, начин на размислување. Секое научно истражување има длабоки корени во човековиот порив да се разбере сложеноста на светот околу нас со цел да им се помогне на другите. Всушност, истражувањето е организиран и систематски процес што се презема за подобро да се разбере одреден проблем, за да се дополни постојното знаење за него и за да се подобри практиката зашто научното истражување е значајно само ако влијае на практиката. Според тоа, секое научно истражување треба да создава знаење и да придонесува за развој на науката и на општеството во целина, како и за подобрување на постојната практика.

Во центарот на секое истражување се наоѓа важно и корисно прашање на кое треба да се даде одговор. Ако нема прашање, всушност, не постои ни истражување. Истражувањето мора да е квалитетно за да создава знаење што ќе биде применливо надвор од истражувачкиот контекст и за да има импликации врз креаторите на образовната политика.

Истражувачката работа е и критички и креативен процес зашто треба да се најдат информации што ќе помогнат во решавање на одреден проблем, тие информации треба критички да се испитаат за на крајот да се изведат соодветни заклучоци и препораки. Иако не постои формула за да се развие квалитетно истражување, треба да се потенцира дека истражувачкиот процес, во исто време, е повторлив процес зашто истражувачот постојано се навраќа на истражувачкото прашање, на методите и на податоците кои водат до нови идеи.

Оваа книга им е наменета на сите студенти од прв, втор и трет циклус студии што студираат во различни области поврзани со науката за јазикот. Таа ги воведува студентите во основните концепти на квалитативните истражувања и во карактеристиките и методите (пристапите) за собирање и анализа на податоците во овие истражувања со цел да планираат, спроведат и напишат квалитативно истражување во областа на јазикот. Таа има за цел да им помогне на студентите да се стекнат со општествено-научни и истражувачки вештини и знаења, како и со знаења за квалитативните истражувања во науката за јазикот и со вештини за нивното спроведување.

Авторката